

De Empetro. CAP. CLXXXI.

EMPETRON aliqui phacoides vocant. Nascitur in maritimis & montanis, falso gustu; quod verò propius terræ fuerit, amarius sentitur. Trahit pituitam, bilem & aquam, datum in iure aliquo, aut in hydromelite.

De Clematide. CAP. CLXXXII.

CLEMATIDIS sarmentum emittit subrubrum, & vitilium modo lentum, folium gustatu admodum acre & exulcerans. Arboribus autem smilacis in modum sese circumuoluit. Semen tritum, pituitam bilemque detrahit, in aqua aut hydromelite potum. At imposita folia, lepras remouent. Cæterum cum lepidio conditur ad cibos.

De Vite Syluestris. CAP. CLXXXIII.

VITIS syluestris sarmenta vitis modo longa emittit, eaque signosa, aspera & rimoso cortice: folia verò lolani hortensis similia, at latiora longioraque: florem capillaceum, muscolum; fructum exiguis vuis similem, ac ubi maturitatem assuetus est, tubentem; rotunda autem est acinorum figura. Radix decocta in aqua, potaque in vini aqua marina diluti cyathis duobus, aquola ciet: atque ideo hydropicis datur. Vua eius tum maculas à sole contractas, tum & alias omnes

omnes expurgant. Cibi verò gratia nouelli
furculi condiuntur.

De Vite alba. CAP. CLXXXIII.

VITEM albam aliqui bryoniam, alij o-
phiothaphylon, alij chelidonium, alij
melothron, seu psilothron, alij archezostin,
agrostin aut cedrostin vocant. Sarmentis,
foliis & tortilibus pampinis satiuam vitem
imitatur: sed hirsutiora sunt omnia. Vicinis
verò fruticibus implicat sese, illos suis clau-
culis amplectens: fructum autem gerit race-
mosum, fuluum, quo quidem coria depilan-
tur. Ex ea asparagi qui prima germinatione
exeunt decocti in cibo, aluum & urinam
ciant. Folia, fructus & radix, vim acrem sor-
tiuntur: proindeque Chironis, gangrana
comitatis, phagedanicis, ac denique tibia-
rum putridis vlceribus efficaciter cum sale
illinuntur. Radix corporis cutem abstergit
& erugat: maculas itidem à sole contractas,
varos, lentigines ac cicatrices nigras emen-
dat cum eruo, terra Chia & fenogrecò. Eo-
dem effectù prodest decocta in oleo, dum li-
quescat atque dissoluatur. Tollit & sugilla-
ta, & digitorum pterygia coërcet: illita ex
vino, inflammationes discutit, & abscessus
rumpit: trita quoq; & imposta, in fracta ossa
extrahit: septicis denique medicamentis ap-
tè immiscetur. Bibitur eadem ad morbum

comitalem drachmæ pondere quotidie, anno toto. Prodest etiamnum attonitis & vertiginosis, similiter assumpta. Drachmis verò duabus pota, contra viperarum morsus auxiliatur & partus enecat: mentem verò interdum turbat aliquantulum. Cit & urinam epota. Subdita autem vulvæ, partus secundæque morantes trahit. Sed & eclegma ex ea fit cum melle strangulatu oppressis, ægrè spirantibus atque tussientibus, laterum doloribus, ruptis atque vulsis. Quinetiam splenem ternis obolis pota ex aceto tricenis diebus consumit: necnon & ad eadem eum fico vtiliter illinitur. Ad muliebres infessus decoquitur, qui quidem vulvam purgandi & sterus enectos eiciendi vim habent. Succus è radice vere exprimitur, qui ex aqua mulsa potius tum cætera antedicta præstat, tum & pituitam trahit. Ad pleuras & lepras fructus efficaciter inungitur atque imponitur. Sed & eius succus lactis abundantiam facit, si eum tritico cocto sorbeatur.

De Vite nigra. CAP. CLXXXV.

Nigra vitis, quam aliqui bryoniam nigram, alij Chironiam vitem nominant, folia fert hederæ, ad similacis folia propius accedentia, sed maiora; caules etiam huic similes: ac ipsa quoque vicinas arbores capreolis suis amplectitur: fructus racemati in

cohæret,

cohaeret, qui inter principia viret, ac post maturitatem nigricat: radix foris nigra, intus buxco colore. Huius etiam cauliculi qui primo germinum partu erumpunt, olerum modo in cibos recipiuntur. Urinas porro cient, menses pellunt, ac lienem minuunt, nec non & comitialibus, vertiginosis ac neruorum resolutione tentatis prosunt. Radix iisdem quibus albæ viribus pollet, eademque præstat, sed inefficaciùs. Folia verò cum vino, exulceratis iumentorum ceruicibus efficaciter illinuntur: ac luxatis etiam similiter imponuntur.

De Filice. CAP. CLXXXVI.

FILICI, quam aliqui blechnon, alij polyrhizon vocant, folia sine caule, sine flore, sine semine, eaque ex vno pediculo cubitali ferme longitudine exeunt, incisa & pinnarum modo utrinque expansa, subgrauis odore: radicem verò habet per summam cespitem nigram, quadantenus longam, multas fundentem propagines, quæ sunt subadstringente gustu. Nascitur in montanis saxosisque locis. Huius radix, latum lumbicum, quam taniam vocant, excutit, sumpta drachmis quatuor ex aqua malsa: meliùs, si cum scammonij aut ellebori nigri totidem obolis detur: verùm eos qui sumunt, allia priùs edisse oportet. Eadem la-

borantes ex liene efficaciter restituit. Quin etiam cum axungia contrita & imposita, i-ctis ab arundine efficaciter auxiliatur: cuius rei probatio talis fertur. Perimetur filix, quam per ambitum lata copiosior arundo cinxerit: & contra extinguetur & euanescet arundo, quam multa filix circumdederit.

De Thelypteri, seu filice femina.

CAP. CLXXXVII.

Thelypteri seu filix femina, quam aliqui nymphæam pterin nominant, foliis est filicis: quæ tamen non singulari, ut illa, pediculo hærent, sed è numerosis altioribus que propaginibus exeunt. Radices subiacent longæ in obliquum, numerosæ, ex nigro flavescentes: aliquæ etiamnum rubræ inveniuntur. Et hæ quoque radices cum melle in eclegmate sumptæ, lata interaneorum animalia pellunt: poræ vero ex vino drachmis tribus, teretes lumbricos eiciunt. Datæ foeminis, conceptum impediunt: quod si à grauidâ sumantur, abortum illa faciet. Et raudem farina præhumidis & ægrè sanantibus ulceribus inspergitur, ac iumentorum quoque cervicibus medetur. Ceterum in helix folia quæ recens eruperint, oleum vice manduntur, ut alium emolliant.

De Po-

De Polypodio, seu filicula.

CAP. CLXXXVIII.

POLYPODION nascitur in muscosis
perris & vetustis quercuum caudicibus,
palmi altitudine, filici simile, subhirtutam
& incisum, at non perinde tenui diuisura.
Radix subiacet pilosa, cirros habens ceu po-
lyporum, crassitudine minimi digiti. Hac si
dederala fuerit, coloris intus herbacei compe-
rietur: acerbata vero est atque gustu subdulcis,
purgandi vi praedita. Datur porro ad aluum
soluendam cocta cum gallina, aut piscibus,
aut beta, aut malua. Anida farina aqua mul-
ta imperata, detrahit pituitam ac bilem. Tri-
ta eadem, luxatis efficaciter imponitur, &
aduersus firmas quae inter digitos fiunt.

De Dryopteris. CAP. CLXXXIX.

DRYOPTERIS in veterum roborum
in muscosis partibus nascitur, filici simi-
lis, at multo tenuiore foliorum incisura; ra-
dicibus inter se implicitis, hirtulis, gustu a-
stringentibus & ad dulcedinem vergenti-
bus. Ea si trita cum radicibus illi natur, pilos
abolet. Primitia autem cutem posteaquam
exudauerit abtergere oportet, ac deinde re-
centem ipsam imponere.

De Cnicu. CAP. CXC.

CNICYS foliis constat oblongis, per
C ambitum diuisis, asperis, aculeatis: cau-

bus cubitalibus, & in eorum cacumine capitulis oliuæ magnitudine: flore croci: semine candido aut fuluo, oblongo, anguloso; illo flore in obsoniis vtuntur. Seminis verò contusi & expressi succus ex aqua mulsæ aut gallinacci iuiculo aluum purgat, sed stomacho aduersatur. Fiunt & ex eo placentulæ aluum emollientes, adiectis succo amygdalis, nitro, aniso & melle cocto. Ha in frusta quatuor diuiduntur, quæ nucis iuglandis magnitudinem impleant: è quibus ante cœnam duo triuæ sumi oportet. Ratio temperandi ea est, vt accipiantur, cnici candidi sextarius vnus, nucum Thasiarum seu amygdalarum tostarum & decorticatarum cyathi tres, anisi sextarius vnus, aphronitri drachma vna, cum carne caricarum numero triginta. Cæterum seminis succus lactiam coagulat, ipsumque ad soluendam aluum efficacius reddit.

De Lino Zostide, seu Mercuriali.

CAP. CXCII.

LINOZOSTIN aliqui parthenium, alij Mercurij herbulam appellant. Folia habet ocimi, helxinæ cognata, sed minora: ramulos duplici geniculorum nodo cinctos, & alarum cauis multis isque densis praeditos: semē, feminæ quidē, racemolum atque copiosum: mari verò, iuxta folia paruum

ac